

دوین کنفرانس ملی پژوهش‌های کاربردی در مهندسی سازه و مدیریت ساخت دانشگاه صنعتی شریف - اسفند ۱۳۹۶

ارزیابی و مدیریت ریسک پروژه های BOT (مطالعه موردی بندر فریدونکنار)

هادی شفیعیان امیری^۱، مرتضی حسینعلی بیگی^{۲*}، علیرضا چاله کایی^۳

۱- کارشناسی ارشد مهندسی عمران - مهندسی و مدیریت ساخت، موسسه آموزش عالی علوم و فناوری آریان، امیرکلا

hadi.sh17@gmail.com

۲- استادیار دانشکده مهندسی عمران، دانشگاه صنعتی نوشیروانی بابل، m.beygi@nit.ac.ir

۳- دکترای مهندسی عمران - مهندسی و مدیریت ساخت، دانشگاه علم و صنعت ایران a_chalekaee@civileng.iust.ac.ir

خلاصه

امروزه با توجه به رشد اقتصادی و افزایش جمعی و نیاز جامعه به اجرای پروژه های عمرانی و زیر بنایی دولتها را بر آن داشته تا نسبت ساخت چنین تاسیساتی اقدام نمایند از طرفی کمبود نقدینگی و منابع، دولت را به سمت تامین منابع مالی توسط بخش خصوصی سوق داده است. از این روی می توان از BOT به عنوان یکی از روش های تامین مالی پروژه ها نام برد. لذا هدف اصلی این تحقیق شناسایی و اولویت بندی ریسک قراردادهای ساخت، بهره برداری و انتقال (BOT) در بندر فریدونکنار می باشد. روش تحقیق در این رساله از نظر ماهیت توصیفی - پیمایشی است و از نظر هدف کاربردی می باشد که در آن از آمار توصیفی و استنباطی نیز استفاده گردیده است. جامعه آماری این تحقیق شامل اساتید مدیریت پروژه و مدیریت ریسک، مهندسين مشاور بندر فریدونکنار، صاحبان شرکت های پیمانکاری، کارفرمایان پروژه های بندر، مدیران بندر فریدونکنار و دانش آموختگان رشته اقتصاد و مدیریت می باشد که نمونه ای به حجم ۲۰۰ نفر از جامعه آماری به روش تصادفی ساده با روش کوکران انتخاب گردیده است. از آزمون کای اسکور (خی دو) به منظور سنجش ارتباط بین متغیرهای مورد بررسی و مطالعه استفاده گردید. داده ها پس از جمع آوری و ورود به رایانه از طریق نرم افزار آماری spss مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. نتایج اولویت ریسک های مورد مطالعه مشخص گردید که ریسک سیاسی به عنوان اولویت اول، ریسک تامین مالی به عنوان اولویت دوم، ریسک ساختاری به عنوان اولویت سوم، ریسک قانونی به عنوان اولویت چهارم و ریسک عملیاتی به عنوان اولویت آخر شناسایی شدند.

کلمات کلیدی: BOT، ریسک سیاسی، ریسک ساختاری، ریسک قانونی، ریسک عملیاتی، ریسک مالی

۱. مقدمه

سالانه پروژه های فراوانی در کلان شهرهای کشور به اجرا در می آیند که حجم بالایی از اعتبارات بودجه ای کشور را به خود اختصاص می دهند. با این حال هر سال شاهد پروژه هایی هستیم که علیرغم نیاز شدید جامعه به آنها تخصیص نمی یابد، یا آنکه زمان بهره برداری از آنها با تاخیر فراوان مواجه می شود. تعداد زیاد پروژه های نیمه تمام و تاخیری در سطح

* Corresponding author: مرتضی حسینعلی بیگی

Email: m.beygi@nit.ac.ir